

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

M VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNIT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNIT

Bc. Gabriela Budinská

DOMOV A PRÁCA PRE IV. ROČNÍK – 3. časť

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01
Bratislava

Autor UZ: Bc. Gabriela Budinská

Kontakt na autora UZ: Základná škola, Hlavná 10,
935 38 Lok,
riaditelkasz@zslok.edu.sk

Názov: **Domov a práca IV. Ročník – 3. časť**

Rok vytvorenia: 2014

Oponentský posudok vypracoval: Mgr. Hilda Šelingerová

ISBN 978-80-565-0076-7

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunit. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

OBSAH:

4 OBLIEKANIE A OPRAVA ODEVOV.....	4
4. 1 Historický vývin odevu.....	4
4. 2 Ako sa o oblečenie treba starať.....	9
POUŽITÁ LITERATÚRA.....	12

4 OBLIEKANIE A OPRAVA ODEVOV

Čo je to oblečenie? Oblečenie je súhrn predmetov z rozličného materiálu, ktorý nám slúži na ochranu i na ozdobu. Poznáme rôzne druhy oblečenia. Detské oblečenie, dámske a pánske oblečenie. Iné oblečenie nosíme v lete, iné v zime, na jar a na jeseň, iné si dáme na kúpalisko, do lesa, von či do práce a školy. Preto hovoríme, že oblečenie je formálne (do školy, do práce) a neformálne (oblečenie na von, do prírody a i.).

Vedel / a si, že?

Už v praveku sa ľudia začali obliekať. Ich oblečenie však bolo úplne iné, ako to, ktoré nosíme teraz. Oblečenie pozostávalo z kožušín zvierat a zdochlín. Tenké kosti slúžili ako ihly a nite boli tenké vlákna zo stromov a rastlín.

4.1 Historický vývin odevu

Starovek

V starovek ľudia vystriedali kožušinové oblečenie zo zvierat za oblečenie z ľanu a iných látok. Ľudia sa začali maľovať a ženy nosili okrem pekného oblečenia aj náramky, náhrdelníky, náušnice a prstene z rôznych kovov, zdobené kameňmi.

Oblečenie v starovekom Egypte

Oblečenie v starovekom Ríme

Stredovek

V stredovek sa odev veľmi nezmenil, jedinou zmenou prešla ženská sukňa, ktorá sa práve v období stredoveku začala nosiť dlhá až po zem. U mužov prišli do módy sukničky po kolenná a pančuchy.

Obdobie renesancie a baroka

V tomto období sa začali odevy zdobiť, vyšívať, boli omnoho prirodzenejšie a pohodlnejšie ako oblečenie v predchádzajúcich obdobiach.

Obdobie baroka je plné pompéznosti. Ženy museli nosiť nepohodlné korzety, široké sukne a topánky na podpätkoch.

Oblečenie v období renesancie

Oblečenie v období baroka

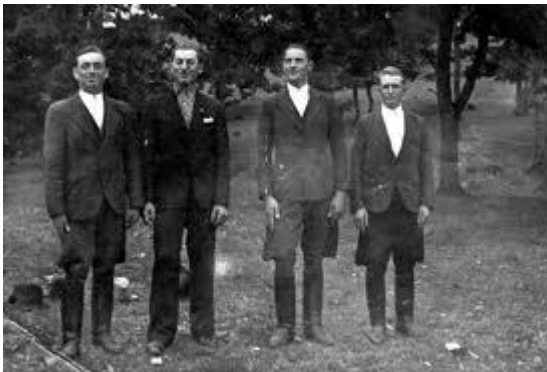
18. – 19. Storočie

Nastal prelom v pánskej móde. Páni začali nosiť čierne fraky, cylindre, bielu košeľu s kravatou, bielu vestu, dlhé nohavice a čižmy. Táto zmena nebola len zmenou v móde, ale aj v odevnom priemysle. Oblečenie u pánov sa ustálilo a začalo sa číslovať.

20. storočie

Oblečenie sa zjednodušilo, najmä to ženské. Stalo sa pohodlnejším a krajším. Typickým ženským oblečením je blúzka a sukňa. Muži zase nosia sako a oblek.

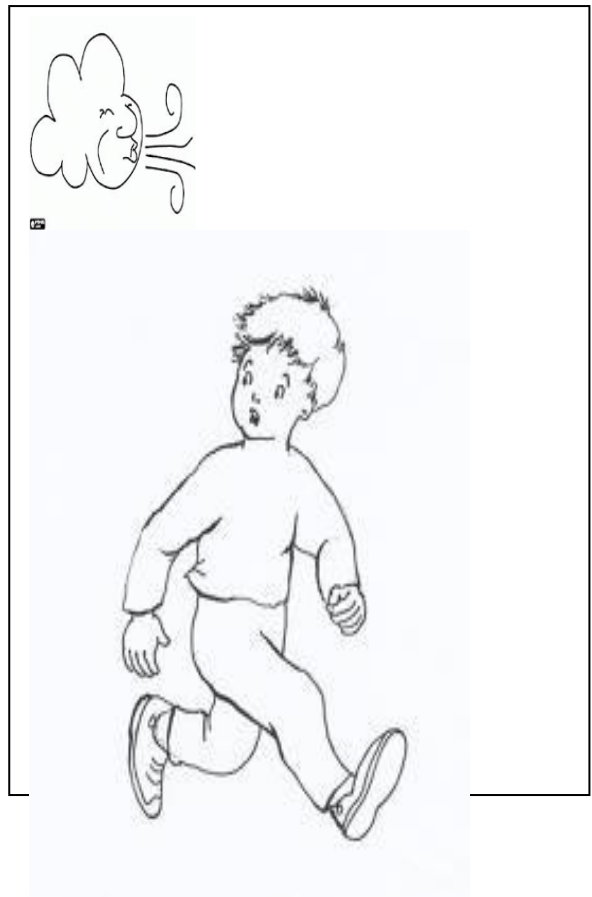

Teraz sa spolu znovu zahráme.
Prirad' k postavám dievčatka
a chlapčeka oblečenie podľa
počasí. Daj pozor aby im nebolo
príliš teplo a naopak príliš zima.

Držím ti palce!

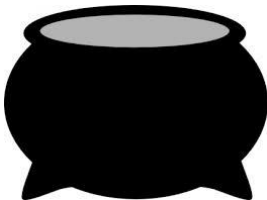

4.2 Ako sa o oblečenie treba starať

Väčšina domácností je vybavená práčkou, ktorá nám naše špinavé, spotené a obnosené veci operie, vyčistí. Ak nemáme práčku, veci si môžeme oprat' aj v teplej vode. Je to ťažšie a namáhavejšie, ale každé oblečenie je potrebné po určitom čase oprat'. Prečo? Aby bolo pekné čisté a voňavé.

Čo myslíš, čo všetko potrebujeme na opratie oblečenia. Veci zakrúžkuj!

Nezbedné deti poplietli mamičke oblečenie v koši. Pomôžeš jej ho roztriediť? Vysvetli svojim spolužiakom, prečo je potrebné oblečenie pred praním triediť!

Keď je oblečenie pekne vypraté, suché a voňavé treba ho vyžehliť. Najmä oblečenie malých detí sa musí žehliť, pretože vysoká teplota zo žehličky zabíja všetky zdravú škodlivé mikroorganizmy, ako sú baktérie, vírusy, roztoče a i. Potom je potrebné oblečenie pekne zložiť, alebo dať na ramienko a uložiť do skrine. Aby si mal nabadúce nielen čisté šaty, ale aj nepokrčené, pekne rovné.

Veľmi ľahko sa stane, že sa pri hre nielen zašpiníš, ale môžeš si oblečenie aj roztrhnúť. Roztrhnuté oblečenie netreba vyhadzovať, môžeme ho zašiť, zaštopkať, alebo prišiť záplatu. Ukážem ti, ako sa to robí a čo všetko na to potrebuješ.

“Ajaj“ na nohaviciach sa nám urobila diera. Nevadí, nohavice opravíme – spolu na ne prišijeme záplatu. V obchode predávajú množstvo pekných a moderných záplat. Alebo si záplatu vystrihni zo starých nohavíc, ktoré už nenosíš, alebo sú ti malé. Tvoje nohavice budú ako nové a štýlové.

Potrebujeme:

- ✓ nažehlovaciu záplatu
- ✓ žehličku

Pri používaní žehličky si dávaj veľký pozor, aby si sa nepopálil.

Nohavice si položíš na žehliacu dosku. Dieru na nohaviciach zakryješ

nažehlovacou záplatu

a niekoľkokrát po nej prejdeš žehličkou

Výsledok:

Nohavice vyzerajú ako nové a s tou záplatu ešte krajšie. Záplatami si môžeš skrásliť aj staré oblečenie, ktoré už nenosíš. Záplaty im dodajú šmrnc a ty budeš „in“.

POUŽITÁ LITERATÚRA

<http://www.ludovaarchitektura.sk/>

<http://www.uluv.sk/product/remeselnictvo-1804/>

<http://www.ludovakultura.sk/index.php?id=1379>

http://www.google.sk/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CC8QFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.gjgt.sk%2Fdigitalna_studovna%2Festetika%2F2007%2F6%2520Moda%2520od%2520staroveku%2520po%2520sucasnost%2C2007.doc&ei=_qRSU-HCGOzQ7AbI54CAAg&usg=AFQjCNEVfGez-L1nSB9I5iEN_1xZrb0Tgw&sig2=zlmN4WJnFg68cJfaA9r0wQ&bvm=bv.65058239,d.bGE

http://sk.wikipedia.org/wiki/%C4%BDudov%C3%A1_architekt%C3%BAra_na_Slovensku

<http://www.pamiatkynaslovensku.sk/ludova-architektura?q=ludova-architektura&clanok=1>

PFEIFEROVÁ, U. 2005. Ovocná a zeleninová záhrada, BA: Ikar, 2005, 152 s.
ISBN 80-551-0912-5